

7.2.2017

Espoon ympäristöyhdistys ry
Villa Apteekki
Pappilantie 5, 02770 Espoo

Vastine tähän muistukseen pyydetään toimittamaan sähköisenä osoitteeseen virpi.sahi@sl.fi

Espoon kaupungin kirjaamo
PL 1, 02070 ESPOON KAUPUNKI
kirjaamo@espoo.fi

Muistutus Lahdenpohjan asemakaavaehdotuksesta 221800

Espoon ympäristöyhdistys on tutustunut Lahdenpohjan asemakaavaan (221800) ja lausuu asiassa seuraavaa:

1. Suhde yleiskaavaan

Asemakaavassa esitetty Raide-Jokerin linjaus Kehä I:n itäpuolelle on voimassa olevan yleiskaavan vastainen. Vuonna 2010 lainvoiman saaneesta Etelä-Espoon yleiskaavan merkitys todetaan kaavaselostuksen kohdassa Yleiskaava seuraavalla tavalla: ”Raidelinjaus on osoitettu **yleiskaavakartassa lännempänä** kuin mihin se toteutetaan” ja ”Yleiskaavan merkintä on **sijainniltaan ohjeellinen.**”

”Lännempänä” omaa tässä paljon itä-länsisuuntaista etäisyyttä suuremman merkityksen, sillä kyse on kahdesta täysin eri asiasta: Joko rata sijaitsee yleiskaavan mukaisesti KEHÄ I:n länsipuolella, tai, sen vastaisesti asemakaavassa KEHÄ I:n itäpuolella. Yleiskaavassa rata on sijoitettu länsipuolelle nimenomaisesti siksi, että itäpuoli on luonnonsuojelualuetta eikä rataa ei ole tarkoitettu suojelualueelle.

Onkin selvää, että kaavaselostuksen perustelematon tulkinta yleiskaavan ohjaavasta vaikutuksesta on MRL:n vastainen ja erityisen kestämatön juuri tässä yhteydessä sen em. syihin perustuvan nimenomaisesti vahvaksi tarkoitetun ohjausvaikutuksen takia.

2. Elfvikin vanhan metsän ja Natura-alueen suojeluarvojen heikentyminen

Sijoituessaan SL-alueelle ja Natura-alueen puskurivyöhykkeelle ratalinjaus heikentää suojeluarvoja. Selvityksissä on todettu, että vanhojen metsien alue on säilytettävä Natura-alueen puskurivyöhykkeenä. Kuitenkin linjaus, selvitysten johtopäätösten vastaisesti, sijoittuu nimenomaan tälle säilytettävälle alueelle.

Elfvikin metsä on itsessään todettu valtakunnallisesti arvokkaaksi jo 1990-luvun vanhojen metsien inventoinnissa, jolloin vanhojen metsien suojelutyöryhmä sisällytti sen suojeluohjelmaan. Vanhan metsän arvot ovat 22 vuodessa olennaisesti kehittyneet, joten aluetta on edelleen syytä pitää valtakunnallisesti arvokkaana ilman läheistä Natura-alueitakin.

Espoon ympäristöyhdistys toteaa, että valtakunnallisesti merkittävälle suojeluohjelmakohteelle linjaaminen kaavoituksen lähtökohtana on sekä periaatteellisesti että tarkoituksenmukaisuusnäkökulmasta ongelmallista eikä ole sellaisenaan hyväksyttävää. Etenkään tilanteessa, jossa ilmeisiä vaihtoehtoja on.

3. Viheryhteyden katkeaminen

Selvityksissä todetaan, että ”alueen eläinlajistoon kuuluu liito-orava, jonka tunnettu esiintymisalue häviää osittain” sekä että ”Raide-Jokerin suunniteltu linjaus myös heikentää myös itä-länsisuuntaista, liito-oravalle tärkeäksi arvioitua Kehä I:n ylittävää kulkuyhteyttä”. Lisäksi selvityksissä todetaan, että ”Kehätien itäpuolinen, metsien ja niittyjen muodostama alue on ainoa viheryhteys Otaniemen ja Elfvikin metsäalueen välillä. Alue toimii Laajalahden luonnonsuojelualueen metsäisenä suojavyöhykkeenä ja sillä todennäköisesti on huomattava merkitys lepakoiden, liito-oravan ja eräiden muidenkin eläinten (esim. siili, metsäkauris, rusakko) kulkureittinä Otaniemen ja Elfvikin metsäalueen välillä. Raide-Jokerin ja rinnakkaiskadun rakentaminen heikentävät tätä kulkuyhteyttä”.

Vaikka Raide-Jokerin linjaus sijoittuikin vanhojen metsien suojeluohjelman kohteella pääosin nykyiselle voimalinjalle eikä rinnakkaiskatua rakenneta, hävittää linjaus myös kaistaleen nykyistä vanhapuustoista voimalinjan reunametsää. Samalla muuttuva ja siirtyvä reunavyöhyke johtaa osaltaan suojaisan pienilmaston rajan siirtymiseen idemmäksi alueella, jossa on jo tällä hetkellä vanhan metsän alueen edustavimpia ja lahopuustoisimpia lehto- ja kangasmetsiä. On myös selvää, että Raide-Jokerin linjaus aiheuttaa enemmän stressiä ja hoitotarvetta säilyvälle reunapuustolle kuin vakiintunut voimalinja.

Espoon ympäristöyhdistys toteaa, että nämä vaikutukset eivät ole missään nimessä hyväksyttäviä, koska ne ovat vaihtoehtoisella linjauksella kokonaan vältettävissä.

4. Vaihtoehtotarkasteluiden puute

Kaavaselostuksen kappale 7.3 on otsikoitu ”Suunnittelu ja asemakaava ratkaisun eri vaihtoehdot”. Kyseessä on kuitenkin selostuksen asemasta pelkkä otsikko, sillä sen mukaista sisältöä siinä ei ole lainkaan. Mistään muustakaan aineistosta ei löydy, eikä Espoon ympäristöyhdistys ole pyydettyään saanut selvitystä vaihtoehtotarkastelusta suunnitellulle reitille KEHÄ I:n itäpuolella. Erityisen vakava tämä puute on, koska vaihtoehtotarkastelu yleiskaavan mukaisen, suojeluarvojen heikentymisen välttävän länsipuolisen linjauksen suhteen puuttuu.

Vaikka itäpuoleista linjausta ei voida lainkaan perustella objektiivisesti ilman vaihtoehtotarkastelua, voidaan myös todeta, ettei perusteluita ylipäättäenkään ole esitetty. Luontoarvojen ohella tarkasteluiden puute vaikeuttaa myös sen arvioimista, onko esitetty ratkaisu teknis-taloudellisestikaan perusteltu. Sen selvittäminen on espoolaisen veronmaksajan näkökulmasta erittäin perusteltua huomioiden ajankohtainen ja raskas epäonnistuminen Länsimetrotalouden budjetin taloudenpidossa.

5. Kaavoitusprosessin puutteet osana Raide-Jokerihankkeen läpivientä

Raide-Jokerihanke ja kohdealueen kaavoitus, jota MRL:n säätelee ovat erillisiä prosesseja. Vaikka **Raide-Jokerihanke** on hyväksytty Espoon valtuustossa, ei se oikeuta automaattisesti hankkeessa mahdollisesti esitetyn, yleiskaavan vastaisen linjauksen toteuttamista **alemmassa kaavassa**. Espoon ympäristöyhdistyksen näkemyksen mukaan kaavoittaja pyrkii kuitenkin välittämään tällaisen kuvan sekä osallisille että päättäjille. Tällöin näiden erillisten ja toisistaan lähtökohtaisesti riippumattomien prosessien ja päätösten suhde ja mahdollisuus valistuneeseen arviointiin ja päätöksentekoon heikkenee eikä toteudu lainsäädännön tai kuntademokratian tavoitteiden mukaisena.

Espoon ympäristöyhdistys toteaa, että nyt käsillä olevaa kaavaehdotusta ei tule nähdä Raide-Jokerin toteuttamisen ainoana edellytyksenä, vaan se voidaan toteuttaa myös haitat välttävällä tavoilla ja nämä tulee MRL edellyttämässä vaihtoehtotarkastelussa tutkia.

Yhteenvedo

Lahdenpohjan asemakaavaehdotus (221800) on vahvasti yleiskaavan ja sen tarkoittaman luonnonsuojelualueen säilyttämistavoitteen vastainen ja heikentää valtakunnallisen suojeluohjelmakohteen luontoarvoja, Natura-alueen puskurialuetta sekä liito-oravalle tärkeää itä-länsisuuntaista kulkuyhteyttä. Siksi se tulee palauttaa valmisteluun, jolloin on mahdollista tehdä myös konkreettiset vaihtoehtotarkastelut.

Espoossa, 7.2.2017

Espoon ympäristöyhdistys ry

Virpi Sahi
puheenjohtaja

Pirjo Itkonen
varapuheenjohtaja